

Mijn column nummer 345

Wie durft?

Tijdens mijn studie bodemkunde was een van mijn docenten een excursie aan het voorbereiden. Aan de rand van een bos had hij een profielkuil gegraven. Er kwamen prachtige bodemhorizonten tevoorschijn, die hij nauwgezet ging bestuderen. Zijn vrouw was voor de gezelligheid meegegaan, maar die kreeg toch wel behoefte aan een rustpauze. Zij was languit op de achterbank van hun auto gaan liggen. Plotseling werd de rust verstoord door de politie, die een melding van het begraven van een lijk had gekregen. Omdat er geen lijk was en de kuil leeg was, liep dit met een sisser en zelfs zonder waarschuwing af.

Het had natuurlijk ook echt kunnen zijn. Stel dat de politie daar later achter zou zijn gekomen en het lijk had gevonden, dan zou een belangrijke opsporingsvraag zijn: hoe lang ligt dit lijk al in de grond? Om hierover meer te weten te komen gaat het Academisch Medisch Centrum een wetenschappelijke begraafplaats openen. Personen die hun lichaam speciaal voor dit doel aan de wetenschap beschikbaar hebben gesteld zullen daar worden begraven. Forensische wetenschappers gaan met allerlei meetapparatuur bestuderen hoe lijken onder natuurlijke omstandigheden ontbinden. Dat is voor een deel al bekend uit andere zogeheten *body farms*, waarvan er op de gehele wereld slechts zes zijn. Die liggen in de Verenigde Staten van Amerika en Australië. In Nederland komt nu dus de zevende. Vanwege klimaatverschillen gelden de resultaten van een bepaalde locatie niet per definitie voor een locatie gelegen in een ander klimaat. Vandaar het Nederlandse initiatief.

Ik heb nog nergens gelezen dat men bij de waarnemingen op de grondsoort gaat letten. Dat lijkt mij wel raadzaam. De afbraak zal per grondsoort immers behoorlijk kunnen verschillen. Denk maar eens aan de eeuwenoude, maar nog intacte veenlijken. Het moet niet te moeilijk zijn om de graven aan te vullen met grondsoorten als klei, zand, leem en veen. De porositeit, het organische stofgehalte en de zuurgraad lijken mij essentieel.

Kenneren noemen het ontbinden van een lijk een morbide, maar ook een buitengewoon fascinerend proces. Mocht dit onderzoek u iets lijken, dan kunt u zich in verbinding stellen met het Academisch Medisch Centrum. Ik wil wel als levende bodemkundige meedenken.